

Hlas znovu táhne nad závějí,
kde v dálce tiše zaniká...
Dnes všechny struny v srdci znějí,
neb mladost se jich dotýká...

Můj duch zas tone v blaha moři,
vzdech srdcem táhne hlboboce -
a zvonky znějí, světla hoří -
ó Vánoce, ó Vánoce!

Z básni J. Vrchlického

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

10/96
ročník 6

Novoroční zamýšlení

Tak, a bude tu zase Nový rok, a člověka to nutil podívat se tak trochu za sebe, za naší odrážející generaci... Jaci jsme vlastně byli v té strašné, ptevnaté době, co jsme všechno prožili ať u tam na Volyni, nebo tady, ve vlasti. Nejdřive to byla válka a samé ptevnatí a zravý, život či osud se s námi nikde a nikdy nemazal. Naložil nám toho na bedra někdy tolik, že se divím, jak jsme to mohli unést. Na Volyni strach boj o přežití, po návratu do vlasti pak dostě těžké překážky při osidlování, a po roce 1948 znova šikanování mnohých z nás a i věznění.

Proč to píši? Protože přesto přes všechno jsme vůči své zemi nezatrací. Pro nás vlast je, a byla je zůstane synonymem hrdosti na svůj národ, z něhož jsme vzešli.

Při to hlavně také proto, že dnes je pojmenování vlast pro někoho něčím neznámým. Hlavním cílem a smyslem života se mnohým stává honba za penězi, která se staly modlou. Je jedno, jakým způsobem jsou získány a jsme ochotní hrbit se před každým, kdo jich má víc a kdo si nás za ne kupuje - Jen chudinka vlast zůstává někde bohem jako sádrovka, na níž jsme zapomněli...

Ne, není to sovinismus nabožnou nacionalismus, a němž dnes píší, ale nutnost říci si pravdu do očí.

Uvědomí se, že kvadilo dejm se znovu vychýliло a u někoho zavádl dojem, že jediným projevem moderního myšlení je nejednoučevropskostí (jako nedávno inter-nacionalismus), stavěné do protikladu s vlastenecktvím. Jenže my se nechceme rozpuštít v Evropě jako kostka cukru. Pokud tam chceme vstoupit, pak jako zajímavý, kulturně vybavený národ. Jen takově náš doprovodný příjem.

A teď se podívajme trochu do vlastní duše. Nebudem se něčí idealizovat. Jsou vlastnosti, pro nás. Čechy, typické, s nimiž se nelze moc pořídit. Přizpůsobivost, nabřenos, slouhovství-svým způsobem níčivného, protěže jsme po staleti byli v podruhé čížich ideologií, dynastií, nepříznivých režimů. Byly jsme koloniální zemí v srdeci Evropy. Nejsme dosud zvyklí být pány svých osudů ve vlastní zemi - možná proto, že jsme země malá-ale zároveň si musíme uvědomit, že máme i vlastnosti, kladnoucí, to je obrovskou upornost přezit a náramnou odolnost. Během pouhých tří generací jsme oborození dohnali tehdejší Evropu, vytvořili jsme i světovou kulturu. A teď, na prahu 21. století, kdy všechny význačné národy manifestačně vyjadřují své

vlastenecktví, to všechno máme splachnout? Odhadme nedůstojné čecháckovství, ale zachoveme si vlastní pátek a hlavu. Musíme dnes využít šance, kterou historie neposkytuje tak často. Musíme si osvojit svobodu-tu pravou svobodu-nu džungli. Musíme si uvědomit svůj původ a vypeřovat si národní hrdost, protože také tisík nás bude Evropa a celý svět vězít. Shrbených sluhů mamou si nikde nikdo neváží, ty dokáže každý jen využít.

Uvědomíme si to, dokud je čas - zitra už bude možná pozdě...

Václav Dubec

Zamýšlení nad výstavou OSUDY ČECHŮ Z VOLYNĚ na konci roku 1996.

Já nevím jak Vy, ale já nemám rád každoroční účetnické bilancování výsledků práce, hospodaření, vlastních či cizích, většinou neplněných předseznamů, které rád každoročně pronásleduje koncem roku. Nemám je rád, protože se kryje s časem vánocním, kdy bychom měli více než kdy jindy v klidu rozmyslet, než jen uspěchaně účtovat. Počítat se sice čas od času musí, ale procédurou o Vánočních.

I když jsme si tedy tak zvykli, nepodrobím se zcela. Nad letosním putováním výstavy OSUDY ČECHŮ Z VOLYNĚ se dnes budeme opovržení jen zamýšlet.

Myslím si, že výstava byla išporna. Prošla severní a střední Moravou, prolíhala i k jí nejen pamětníci, ale i ti, kdo se o historii volyňských Čechů dovali ve větším méřítku vlastní poprvé. Ty nezasvěcené jsme viděl mezi expozity výstavy různé rád. Muzeum má přece i osvětovou funkci a jen nerade se uzavírá do sebe. Sdružení pak také jistě neodmlítlé žádno výpravdý o historii.

Rád jsem rádil i novináře, všechny, kteří se pak chopili pera a o výstavě a historii Volyně psali.

Znovu se dafilo, třeba ne už tak intenzivně jako dříve, setkávat se díky výstavě s dalšími pamětníky a získávat od nich nové předměty do shírký ČESKÝ Z VOLYNĚ.

Výstava přispěla i k probuzení většího zájmu o dějiny Ukrajiny. Stála u kolebky dřívější neplánovaných akcí muzea. O spolupráci s muzeem projevil zájem i štáb pana prezidenta, připravujícího jehocestu na Ukrajinu.

Pokračování přípravy ukrajinské varianty výstavy. Pomalu, snad některými problémy, ale díky podpoře ministerstva zahraničí

vytrvale. Snad se na Vás budu znovu obracet s žádostmi o pomoc, snad budeme ještě třapat. Vím ale, že se za výstavu nebudeme muset stydět.

Zád se mi, že dějiny Čechů na Rusi a jejich role jak v prvním, tak druhém období, nás v příštím roce budou znovu intenzivnější přitaňovat, také díky zájmu o dějiny Čechů z Volyně.

Mohu bychom tak prázdné. To co jsem tu však již uvedl stojí. Myslím si, že se zájem o dějiny volyňských Čech vypaří. Probouzejí i odhodlání zabývat se časem zasutými i uměle zasponzorovanými problémy.

Většina z Vás se ale s výstavou setkává bezprostředně, ty širší souvislosti, o kterých jsem se výše rozepsal, neopucitujete tak intenzivně. Vám jsou určeny zprávy o zastávkách výstavy, aby je příši sám, nebo Vaši přátelé. Tomu budeme věřit i viny.

Pani Jaromíra Ničová ocenila zastávku v Brně. Žádala, se jejího zahájení v předsádě národnopisné expozice Moravského zemského muzea a ocenila instalaci, ičast na vernisáži a společenskou stránu akce. Výstavu kladně přijali i odborní pracovníci Moravského zemského muzea, ředitel dr. P. Šuler, vedoucí národnopisného oddělení dr. Dvořáková, i další. Připomeňme, že nejen při zahájení, ale po celou dobu letech přízdnin, kdy byla výstava přístupná, se těšila hojněmu zájmu návštěvníků. Co víc, při brněnském zastavení se projevil i nečekaný zájem o tiskoviny s volyňskou problematikou.

Nejnak tomu bylo ve Výškově. Tam byla výstava zahájena 19. září, opět za účasti významných představitelů okresu - jak jíž jsme si vyzkoušeli - ale i účasti rektora Vysoké vojenské školy a jeho dalších přítel kolegů. Zahájení výstavy bylo doprovázeno přednáškou o ukrajinské historii a historii volyňských Čechů zvláště. Byl jsem rád, že učitelé projevili o přednášku zájem, byl jsem potěšen, když jsem mohl odpovídat na jejich otázky.

Pan J. Kulich, který se postaral nejen o organizační zabezpečení vernisáže výstavy a celého jejího průběhu v Výškově, vyzíslil ve svém dopise, kde se výstavě věnoval, účast i počet prodaných publikací. Záustav však věrně svému příslušbu, v tomto článku Vás nebudu zatěžovat početními výkazy.

V lednovém čísle Zpravidla Vám předložím souhrnnou zprávu o putování výstavy v roce 1996. V té době jíž také budeme zajišťovat mutnou údržbu výstavy a budeme ji připravovat na další cestu. Prvním zastavením v roce 1997 bude muzeum ve Frydku-Místku.

Dr. St. Slavík
Národní muzeum

Šlo autorům skutečně o pravdu?

S velkým zájmem jsem odklával dokumentární cyklus České televize o boji Čechů a Slováků za svobodu vlasti ve druhé světové válce. Zvláště pak po několikerém oznamení, že budou konečně zveřejněny skutečnosti, které v minulosti totalitní režim u nás potačil.

A teď k samotnému dokumentárnímu cyklu: V podstatě jsem souhlasil s jeho prvními třemi díly. Připomínky jsem měl jen k hodnocení osudů čsl. státních občanů, kteří se po roce 1939 ocítili v SSSR. Pravdu je, jak tvrdí autori cyklu *Svobody nevezdám*, že část z nich se oscila v tzv. gulacích. Pravda však také je, že většina z nich v žádných gulacích nikdy nebyla a jejich profesionální fortel byl využíván v sovětochách a kolchozech v Závozí, a i v některých jiných zařízeních. Část se jich oscila v Sudzu v internaci, kde jejich svobodný pohyb byl značně omezen až do doby vzniku vojenské jednotky. Je třeba také zdůraznit, že ŽSČce si neuznal tzv. protektorát, ale na druhé straně klidně přistoupil k uzavření čsl. velysvazectví v Moskvě a k uzámknu Slovenského státu. Avšak osočovat SSSR jako spojence Německa po podepsání německo-sovětské smlouvy v srpnu roku 1939 používají za tak nesmyslně, jako kdyby někdo po mnichovské dohodě povážoval Anglii a Francii za spojence Třetí říše. Cesty diplomacie jsou, bohužel, někdy daleko složitější, než jsme schopni je pochopit a než je pochopili autoři cyklu.

Ti při snaže předložit nám pravdu o našem odboji ve druhé světové válce se jaksi nevšímavě postavili k vlasteneckému čítání Čechů a Slováků žijících v té době v SSSR a k jejich neohroženému, zdražujícímu neohroženému postoji při vzniku naši vojenské jednotky, když se hlasili. Mnozí z nich, jako někdejší vysíleníci na Sibíři, jeli celé týdny sibiřskou magistrálu, hladovi a otráveni, než se konečně dostali do Buzuluku. Kdyby nastoupili do RA, mohli být těchto útrap ušetřeni.

Autorku jaksu unikly těžké boje, které sváděly naše vojenská jednotka v SSSR u Vasilkova, Bílé Čerkev... Uniklo jim, že tato jednotka, která začátkem roku 1944 měla kolem čtyř tisíc mužů,yla začátkem uvedeného roku posílena 12.000 dobrovolníků - volyňskými Čechy, že právě díky jim bylo možno vytvořit čsl. armádní sbor. Uniklo jim, že v radačích volyňských dobrovolníků bylo na 500 zem. desítky legionářů z první světové války, desítky nezletilců ve věku od 16 do 18 let, z nichž některí spí svůj věčný sen na dukelském hřbitově. Snad také proto, aby autori uvedeného cyklu mohli svobodně totičit svůj, řekněme hodně osobitý názor na význam našeho odboje a to jak z hlediska národního, tak i mezinárodního. Uniklo jim, že stovky slovenských tisovských vojáků nasazených v SSSR přešly na stranu "nepráfele", že mladí slovenští chlapci se rozhoďli bojovat nez Hitlerem vytvořený Slovenský stát, ale za svobodný Československo. Uniklo jim, že v Jugoslávii udatně krajane vytvořili brigádu Jana Žižky, která udatně bojovala proti německým okupantům, uniklo jim, že valčíci západní mocnosti politicky podporovali boj sovětských národů s německým ūčitočkem, uniklo jim, že uzavřené spojenectví západních mocností s SSSR nebylo jen papírové, ale v praxi se projevovalo velkou materiální podporou, kterou SSSR v zásilkách zbrani, ošacení i potravin dosahovalo z Anglie a USA. Jestliže se autoři misty uchýlili k určitému zpochyb-

ňování nutnosti oběti našich vlastenců na východě, proč tak neodsoudili pomoc západních mocností SSSR?

Za velmi závadějící a pravdě ani zdaleka neodpovídající považuji čtvrtý díl uvedeného cyklu nazvaný Podivně větševi a to v tom, že tu byla věnována velká část takzvané symbolické několikačlenné naší vojenské jednotce, které nakonec veleli spojeneckých vojenských sil na západě dovolilo zajet na osvobozené území Chebska a později i Plzeňska. At se na mě přistúsnici západního odboje nezlobi - dělali co mohli a co jím nakonec bylo spojenici dovoleno (tak jako naši vojenské jednotky vzdorovaly na východě), ale oni překročili hranici našeho státu téměř parádním krokem, zatímco v té době přistúsnili Svobodovou armádu sváděli těžké a krvavé boje na Moravě! Tam ještě naši vlastenci krváceli a umírali! Je pro mne nepochopitelné, že autoři takto nešetrným fakty byli skoro arrogантně způsobem se zachovali k těm, kteří ještě v květnu roku 1945 zemřeli v bojích za suverenitu a svobodu našich národů na prahu větševi. Spi svůj věčný sen na Moravě - byli to většinou volyňští Česi (tak jako u Dukly), kteří nikdy předtím Československo neviděli, ale neváhali položit své životy za svou starou vlast, jaká znamenala zemi, odkud pocházel jejich rodice a prarodiče. Spi svůj věčný sen na Ostravsku, v Holešově a v dalších místech moravské země...

Dovolte mi, abych shrnul svůj názor na tzv. pravidly obdroje Čechů a Slováků ve druhé světové válce, jak nám je zobrazeni autori v cyklu *Svobody nevezdám*. Po zhlédnutí jednoho čtvrtého dílu Podivně větševi, který se svou "pravidlostí" diametrálně liší od předešlých dílů, jsem vůbec nevěřil, že šlo o snahu podat a objasnit některá faktá, zamílkovaná bývalým režimem. Naopak - čtvrtý díl výrazně zkrývá historická fakta, některá dřív jiný smysl, než měla v uvedeném období. A to my velmi zaráží a plní se: proč Komu má tuto zkreslenou sloužit? Má využít defatický duch, náladu v našem národe a u dorůstající mladé generace? Proč jim stačilo k podpoře některých národů jen několik méně známých, nebo dokonce neznámých odbojářů, kteří sice byli součástí, ale ne zosenobněním obojího, jak je to prezentováno.

Jedno staré (prý české) přísloví praví, že zapomenutá pravda bývá někdy horší než lež. Dominavám se, že čtvrtý díl cyklu *Svobody nevezdám* není v rozporu s tímto příslovím.

Rostislav Hlaváček,

Javorová 361, Karlovy Vary

ZPRÁVY Z REGIONŮ

Z výroční schůze žatecké organizace

Na 160 členů místní organizace Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátele se zúčastnilo výroční české schůze, která se konala 18. listopadu t. r. v Záteci. Přivítali mezi sebou předsedu UČ ŠČVP prof. MUDr. Vladimíra Dušku, CSc., starostu města Zátece Ing. Boh. Kuneše, předsedu a tajemníkem OV SBS továrního okresu pplk. v. Boh. Bartoše a Vladimíra Jiřína Káčerovou.

Před schválením programu výroční české schůze a voleb náhradové a volební komise učtili přítomní minutou ticha památku zesnulých členů žatecké organizace.

Předsedkyně výboru organizace Marie Pánková přednesla zprávu o činnosti v minu-

lém období a požádala členy, aby i v budoucnu spolupracovali při realizaci plánu činnosti, který dnes schválili. Ve zprávě také vyprávěla na vznik naši organizace a krajany, kteří v roce 1987 ustavili historickou komisi volyňských Čechů při OS/PB v Záteci. Z té pak v dalších letech vznikl přípravný výbor Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátele. Tento komisi, jak zdůraznila při Pánkové, se dostalo velké podpory finanční z začátku činnosti od absolventů zdobuhovské soukromé české školy, kteří pravidelně pořádají svá setkání v Záteci. Šlo tehdy, v roce 1987, o částku 1000 Kč na administrativní vydání. V roce 1990 vznikl z historické komise přípravný výbor a dne 17. 7. 1990 ministerstvo vnitra zaregistrovalo stanovy našeho Sdružení.

Dále M. Pánková vyzvedla jmennost členy žatecké organizace, kteří věnovali cenné a vhodné exponáty, včetně expónátů trojrozměrných, pro účely putovní výstavy volyňských Čechů, kterou, jak známo, realizovalo Národní muzeum v Praze. Poděkovala všem aktivistům a členům za aktuální účast na veřejných akcích vol. Čechů, jež se uskutečnily na žatecké a za spolupráci na těchto akcích (a byla jich řada) městskému úřadu v Záteci a OV SBS. Navrhla, aby v příštím roce bylo vhodným způsobem vzpomenuto 50. výročí návratu vol. Čechů do stare vlasti, aby byl uskutečněn zájezd do Zdobuhova a do Zborovu na Ukrajině. V obou případech jde o 80. výročí, v Zdobuhově to je vznik české školy a ve Zborově jde o výročí slavné zborovské bitvy, která dala základ vzniku svobodného státu Čechů a Slováků - Československu.

V diskusi starosta města Ing. B. Kuneš vyzdvíhl dosavadní spolupráci se Sdružením žatecké organizace, aby se ji podařilo splnit všechny předsezené úkoly, které označil za velmi náročné. Předseda UČ ŠČVP prof. MUDr. Vladimír Dušek informoval členy o základních cílech činnosti naší organizace, seznámil je s výdatkovou činností, potřebami, na které občas narazí a zatím doposud nevyjasněnou otázkou nákladu prvního dílu dějin vol. Čechů, které by měly vystít do konce roku.

Velkou pozornost a souhlas vzbudil diskuzní příspěvek Jindřicha Buchalského, který mj. kritizoval čtvrtý díl televizního cyklu "Svobody nevezdám", nazvaný "Podivně větševi". Kritický se vyjádřil na adresu autora, kteří zapomněli na účast vol. Čechů, na účast i dalších zahraničních Čechů v boji za svobodu a suverenitu ČSR. Tato kritika se pak stala součástí usnesení výroční české schůze, která nesouhlasila s takovým pojatím a hodnocením obdroje Čechů a Slováků ve druhé světové válce, protože neodpovídá skutečnosti té doby.

Hast z Brna VI. Fros ve svém příspěvku vyslovil souhlas se vznikem konta Český Malín, jak o něm ve zprávě o činnosti informovala předsedkyně M. Pánková a podpořil názor, že je třeba v Malíně vybudovat pomník na hromadném hrobě obětí německého fašismu a na tento účel věnovan 1000 Kč. Jeho vystoupení se setkalo s velkým ohlasem u přítomných a podnětem ke shirce, kterou provedli krajany Bohumil Filípek - jeden z místních vol. Čechů, kteří malinskou tragédii prožili a zachránili se, a pan Kamila Ondřejová. Sbirka na vybudování pomníku malinským mecenášům vynesla 16.270 Kč.

V závěru výroční české schůze byla schválena výroční finanční zpráva o hospodaření, kterou přednesl J. Matijenko a poté byl zvolen pětičlenný výbor organizace, tvořená

celičlený sbor dívčířků a revizní komise. Česká schůzka vystavila souhlas, aby podbořanská regionální organizace Sdružení na její žádost splynula s žateckou organizací a byla tak od Nového roku vytvořena jedna organizace na okrese Louňov s více než pěti sty členy.

Předsedou organizace byla zvolena oběvatá a neučinová Marie Pánková, místopředsedy Vladimír Kodeška a Ljuba Ditríčová, jednatelem Rostislav Hlaváček, hospodářem Josef Holec. Do revizní komise byly zvoleni Jaroslav Sochora, Bořislav Kadavý a J. Matějko.

Předseda Sdružení prof. Dufek se velmi pochvalně vyjádřil při hodnocení výroční české schůzky o všeestranné a bohaté činnosti žatecké organizace, vytvoření sboru dívčířků, který se již v minulosti na Žatecku velmi osvědčil, i plánu činnosti na příští rok.

Úkoly, které si žatecká organizace dala do plánu, však nevyplývají jen z realizace úkolů stanovených usnesením druhé konference, ale připravují také společenské setkání svých členů. K tomu účelu byla již ustavena komise, která má připravit společné posezení při hudebě, zvážit uspořádání volyňského plesu v Žatci a případně připravit i další akce. Tato společenskozábavná činnost ještě vzbudí cíjení u našich krajanů i v jiných okresech naší vlasti.

Pravidelné měsíční schůzky regionu Praha v roce 1997:

29. ledna, 26. února, 26. března, 30. dubna, 28. května, 25. června, 24. září, 29. října, 26. listopadu, 30. prosince.

Schůzky se konají v budově sekretariátu Svazu bojovníků za svobodu, Praha 1, Legerova 22, 5. posch., a to vždy v poslední středu měsíce - od 15.00 hod.

Připomínám, že prosincová schůzka t.r. bude využitelné i pondělí, 30. prosince.

Všem členům pražského regionu a všem našim přátelům přejí vše dobré a pevně zdraví v nastávajícím roce 1997, jménem svých a jmen všech členů našeho regionu.

Ledouci regionu Praha

Irena Malinská.

Loštice

Dne 7. září 1996 se uskutečnilo v kulturním domě v Loštici třetí krajské setkání, kde se nám velmi vydařilo a všem se velice líbilo. Také návštěvnost byla překná - celkem 168 krajanců z celé České republiky. Setkání dříve skvělý organizátor pan Josef Mach Hlavni proslavil měl nás předseda Josef Rébl, ten si uží zase rády hezký příspěvku vzpominku na Volyn. Hostů bylo více a každý se nám alespoň krátkým projevem představil. Starosta Loštice Petr Vintroch nás všechny mile uvítal v Loštici a pan Jiří Hofman nám podal zprávu o obnově památníku v Malině na Volyni. Program byl nádherný. Jak hudeba, tak pěvecký i tanecní kroužek, recitátoři a hlavně maržotřík, které byly svým úborem a předvedením nejlepší - jediný slovenem pochoda.

Na závěr jsme si zapívali společně pár polských a ukrajinských písni a také naše volyňské hymny Mnoho let ušl a Návrat domu. Vybrali jsme mezi sebou 3.100 Kč, ale čekali jsme na uvedení konta Český Malin ve Zpravidlo.

Co říci na závěr? Jen si přát, aby takových setkání, kde si připomeneme své mládí, kus našeho života prožitého na Volyni, bylo co nevíce. Škoda jen, že vše příště také, až na sklonku našeho života. Emilie Jarmarová

Region Chomutov

Oznámenje vám, že region Chomutov se spoluhraci s OVKEMIN muzeem Chomutov a OV SVS pořádá k 50. výročí reemigrace Čechů z Volyně výstavu, připomínající život na Volyni. Vernisáž výstavy má být 20. 3. 1997.

Prosíme vás, muzete-li, příspějte nám zapojením různých dobových předmětů denní potřeby, snímků, písemnosti, výsivek apod. Vše můžete zaslat nebo osobně předat na adresu:

Antonín Vegricht, Školní 54,
Chomutov 430 01.

Srdceň díky předem zaslají

Jiřina Kačerová, Antonín Vegricht
a Václav Kytl

Vzpomínka na Marii Stryjovou

Spisovatel Marii Stryjové (1931-1977) byl věnován seminář pořádaný dne 6. 11. 1996 v Základní umělecké škole v Broumově u přiležitosti nedožitých 65 let.

Marie Stryjová se narodila 4. listopadu 1931 v rodině středního zemědělce v české vesničce Dembrovce na Volyni, ležící u hranic Polska. Své dětství prožila jako většina volyňských dětí na venkově, vyrůstala se 4 sourozenci. Do obecní školy chodila na Dembrovce, střední (desetiletku) navštěvovala v sousední obci Omelantišně. Podle toho, jak se střídaly vlády, učila se různým jazykům. V první třídě to byla polština, později ruština a ukrajinsky. Čestinu po celou dobu jako předmět. Byla výbornou žákyní, již od dětství ráda četla a oblíbila si literaturu.

Když ji bylo 8 roků, byla rozputána druhá světová válka, a Volyni připojena k SSSR. Krátké potom, v r. 1941, došlo k přepadení Sovětského svazu, a následovala okupa, neustálá represie a drancování. To vše zmánilo pro její rodinu a pro nás všechny volyňské Čechy - nejen ohrožení a ničení nahospodáreného majetku, ale i přímé ohrožení života. Všechna ta hrůzostrašná všechna období zasahující krajинu a její dětství se později promítala v její literární tvorbě.

Po osvobození Volyně v r. 1944, narukování otce a nejstaršího bratra do Svobodových armádních sborů pomáhala matce společně s ostatními sourozenci v zemědělství při obdělávání pole a zajistit obživu rodiny.

Toužebně očekávaný konec války přinesl další krutý zásah do jejího života, rodina se dobrovolně rozhodla k návratu do vlasti svých předků. Po reemigraci se usidlila v severních Čechách v Božanově na Broumovsku. Zde začala Marie Stryjová chodit do gymnázia a seznámat se s novou, pro ni tehdy malo známou českou literaturou. V roce 1951 začala studovat na pražské filozofické fakultě polonistiku a rusistiku. Už tato orientace odráží její vroucí vztah k Volyni, kde se narodila. Během studia však počínala pocíťovat, že ji literárněvědná práce nedokáže uspokojivě odpovídat na otázky, které před ní postavily klíčové okamžiky jejího života a pohnutí historie rodiny. Ke konci studia se ocitla v osobní krizi doprovázené téžkým onemocněním, což se pokusí řešit vlastní literární tvorbou. Pře bánská a povídky z pohraničí, čerty z prostredí broumovského gymnázia, milostné prózy, rozpracování a rozsáhlou novelu.

Po studiích Marie Stryjová pracovala ve Státním pedagogickém nakladatelství v Praze. Vede literárněvědné práce se zabývá vlastní tvorbou. Mezi významnější díly patří její prvotina - volyňský cyklus povídek - NÁD

ROVINOU, kterou vydala Mladá fronta v r. 1982 a jediný román POKOJK, který vylezl v r. 1988 v Západním Berlíně. Vzhledem k tomu, že román POKOJK byl vydán v Německu a neopakovalo se jeho vydání, není u nás dosud známo, o čem pojednává a co je jeho obsahem.

Mnohem podrobněji jsme seznámeni s cyklem volyňských povídek v knize NA ROVINOU. Je vyvrcholením její tvorby, vzniká v průběhu jednoho desetiletí od počátku 60. let. Návrat do Čech se při ní stal nenahraditelnou ztrátou krajiny dětství, domova a rodného kraje. Proto také v cyklu povídce tvoří rámcem jejího vyprávění dějinné události let předválečných, všechných a poválečných. Jejich obrisy však kontrastuje s bezprostředním autentickým a čirým viděním dětské hrdinky. Díky sile jejího citového prozitoku tu před námi vystavá volyňská rovinu, domov čář, žitné pole, pustě chmelnice, dub Slavíka loupežníka, vesnická utopená v žaru slunce, ale také spousta rázovitých postav, s nimiž se v dětství setkala.

Ve svém úhrnu jsou průhy Marie Stryjové základně osobní, vnitřně citovou výpovědi, či dokonce zpovědi. Rodí se v nich krehký lyrismus, neodbytně dcrceny všechným větřením.

Velkou, ba nenahraditelnou ztrátou pro volyňskou komunitu a literární obec se stala tragická smrt dembrovské roduky před 20 lety dne 10. července 1977. Zemřela uprostřed tvořivé práce, zanechala nám cyklus volyňských povídek a jediný román o tvrdé realitě života Čechů na Volyni. Byly to skromné začátky tak nadějně spisovatelky. Pevně věřím, že když žila, přispěla by svojí tvorbou do kontextu moderní české literatury dvacátého století.

MVDr. Samec Vladimír

Vánoce, na které nezapomenu

To, co vám chci napsat, se odehrálo v roce 1943 v české obci Kupičov na Volyni. V tehdejší době zachvátil celou Volyn a nejen Volyn, bratravodobné hory zfanatizovaných ukrajinských nacionalistů a polského obyvatelstva. Nedávno události v Jugoslávii nám to všem jistě připomenují. Osňem na Východě to bylo tehdy bez mezinárodní pomoci. Skutečně tehdejší vládci, němečtí okupanti, místo uklidňování vásně to jestě podporovali. Kdo jsme to prozili, máme stále v paměti ty strašné časy, kdy téměř každou noc byla obloze záře hořících lidkých obydli, kdy místo rozumu a rovnosti nastoupily nože, sekery a vidle. Ráno a pušky byla vlastní milostí. Český Kupičov se dlouho snázel udržet svou neutratit a nevměšovat se do místních konfliktů. Osňem pomoc poskytal kardinálu pronásledovanému bez ohledu na národnost. Když se situace stala již neudržitelnou a pohržek ze strany UPА přibýval, spojil se Kupičov s AK (Armia Krajowa) a tím se dostal do sféry vlivu polských partyzáňů. Toto pochopitelně nezustalo bez následků.

UPA se bezvýzvědně snažila několikrát dobit Kupičov. Na vánocí 1943 naplněvala generální útok na polskou obec Zasmyki a okolní vesnice. Zahynulo tam asi 50 občanů. ale obec se ubránila díky pomocí z Kupičova (oddíl "Kantka"). Na Boží hod pak provedla UPА klamný útok na Kupičov. Právě v ten den jsem byl se svým kamarádem Pejčíkem Dombrowským v zpovědi. Byla z námi dvě polské děvčata. Jedno z nich děvčat pocházel z jedenáctileté rodiny, a zůstalo samo. Ostatní členové její rodiny byli povražděni. Byl sváteční den, mše probíhala normálně.

Kostelem zněly české a polské koledy. Znenádání byl zpěv přerušen mohutnou detonací a hned se ozval další výstrel z děla. To UPА začala ostřelovat kostel, protože její příslušníci dobré věděli, že je plný lidí. Dústojný pán Burzinský Bonaventura se obrátil k lidem a vyzval je, aby šli rádej domů s tím, že jeho povinností je mít doslovně. Všichni odešli, ale my čtyři jsme zůstali, čekající na přijďmání. Bylo to zvláštní atmosféra, zněla kanonáda, jeden granát se rozzářil v kostelní věži, ale my, klečící u oltáře, jsme pevně věřili, že nás pán Bůh neopustí a protaž nás ani nepadaplo odjezd. Vše dobré dopadlo a my jsme odcházeli i s panem farářem a rozešli jsme se navzdory...

Pepíček Dombrovský svíjí svéčný sen u Dukly. Byl asi nejmíldřím padlým Svobodovy armády, polská děvčata jsem marně hledal, dpl. Burzinský odpovídá po tragické smrti v Polsku. No a já, po návratu do vlasti jsem po roce 1948 skončil v Jáchymovských dolech na 6 let. Byl nám tehdy v protikomunistické organizaci asi padesát Volynáků, hlavně bývalých příslušníků Svobodovy armády.

Jsem šťastný, že pravdu o Sovětském svazu, kterou jsme my, volynští Češi na vlastní kůži poznali a po roce 1945 marně lidem ve vlasti vysvětlovali, se my nyní dovidí celý svět.

Musím zase končit slovy: Člověk, který přežije příteli, ponese svoji odpovědnost navždy a od té doby musí mluvit i jeho jménem. Toto je tedy výsada i břemě přežítí - obsahuje dluh všem mrtvým...

Václav Kytl

Jak se slavily vánoční svátky na Olšance

4. prosince chodily po vsi dům od domu Barborky. Když zaklepaly na okno, hospodář otevřel a zeptal se: "Co" Barborko, co to máš, co v řetězku ukryváš?"

A Barborka podělila všechny cukrovými srdíčky. Na sv. Barbara si dešvádala dává do vážek řešovné snítky. Ta, které do Středého dne rozkvety, se do roka vdalá.

V předečevr sv. Mikuláše chodil po vsi Mikuláš s andělem a čertem a naděloval hodiným dětem. Mimoto se nadělovalo i do punčoch, kteří se všecky mezi okna, nebo na talíře na okně. Mikulášskou závabu s bohatým programem a vtipnými dárky uspořádali na Olšance poprvé příslušníci České družiny koncem I. světové války a od té doby se tam Mikulášská pořádala každoročně. V předečevr svátku sv. Lucie chodila po vsi Lucinka, zahalená v bílém prostěradle a také nadělovala hodiným dětem cukroví a jablka a nepouštěným cibulím a bramborou.

Na Středý den přijeli časně ráno rybáři, zatáhli pod ledem sítě a vylovili Olšanský rybník. Ryb v něm bylo tolik, že zasobili Štědrovečerní stoly nejen občanů Olšanky, ale i celého okolí. K Štědrovečerní večeři měli všude rybí polévku, smaženého kapra, jablčný žávin a další tradiční jídla, jak na to byl kdo zvyklý z domova v Čechách. Někdo přidal "kuřu", to byla ukrajinská Štědrovečerní, zvláště připravovaná kaše s medem a hrozinkami. Všude měli vánoční stromek a pod ním dárky. Zazpívalo se stohem několik vanočních koled. "Kozík" rozdal dárky a večeře se to. Po večeři obesel hospodář stavění a dal výslužku dobytku, rozhodil mezi stromy rybi kosti a zbytky ze Štědrovečerního stolu. Mládežila olovou, pouštěla na vodě skořápky z ořechů, páélila zmuchlaný papír a věštila z jeho ohofelého stínu na stěně budoucnost, rozkrajovala se jablka a znamení hvězdičky

předpovídalo zdraví po celý rok. O půlnoci třásky dívky venku bez a se řeptały ptíčkou: "Tresu, tresu bez, ozvi se mi pes, kde můj milý večeři dnes?"

Ty nejdovážnější šly na rybník, prosekaly led a dívaly se do vody, nebo také podle ukrajinského zvyku do vody proti sobě postavený zrcadlo, nebo do sklenice s vodou, na jejímž dnu ležel snubní prsten. Věřily, že se jím zevi jimi. Hromadně se jezdilo na samich do Čudnova na pálnočení. Na Boží hod přicházejí návštěvy, na sv. Štěpána chodily děti kolodovat. Každá hospodyně podarovala děti vánocou, koláči, cukroví a jablíky. Večer na sv. Štěpána byla v hospodě muzika. Tyto svátky se světly tří dní.

Ze vzpomínek krajanů z Olšanky napsala Věra Pelcová-Vejrová z Olšanky

který navrhoval pomník zavražděným polským důstojníkům v Katyni.

Antonín Krušina.

za Obec leg. Teplice, člen SCVP.
Věstany 21, 417 13 p. Modlany (?) Teplice
v Čechách Vám na požádání sděl číslo a údaje konta na sbírku na tento pomník.

Dopisy čtenářů

Milí přátelé, dovolte mi, abych se představila, jmenuji se Libuše Sivulková roz. Stiburková z Ludchardy(?) v Dubna. Oděbrám Zpravodaj, který se mi líbí, jenom postrádám trochu humoru, nečeho pro zasmání, vždyť Volyňaci jsou vesměs veselé kopy.

Už dlouho se chystám napsat do Zpravodaje některou svou vzpomínce. Přečtěla jsem všechny knihy o Volyni, moc se mi líbí a chci poděkovat zvláště panu Šimkoví, který v knize Volyňaci popisuje objezd ze Volyně.

Cím jsem starší, tím častěji odlatíjí mé myšlenky na Volyn a vzpomenu si jak jsem odjížděl z Dubna. Bylo to po velikonočích, přijeli jsme na nádraží, ale náš vagon nebyl prázdný, byli v něm Ukrajinci ze Slovenska, nemínili se vložit a chтиeli, aby je vzali zpátky na Slovensko. To zrejmě nelze, takže přišla policie a násilně vyházel jejich věci, takže jsme mohli konečně nastoupit do vlaku. Bylo nam těch lidi venku lito, ale nemohli jsme jim nijak pomoci. Ríkal nám: "VY jedete do raju a my jsme přijeli do pekla, co máme robit." Tak jsem naši lidé poradili, aby zaplatili nějakému Šoférovi, aby je odvezl do nějaké české vesnice, kde by alešpot měli střechu nad hlavou.

Vzpomínám si, jak o nás bylo dobré postárnout z Košic přes celou republiku, takže asi měli pravidlo, že jsme jeli do raju. A teď napíšu svou vzpomínce vesculu. V roce 1939, když k nám přišli Rusové, chodil jeden voják s polskou divkou. On neučel polsky, ona rusky, ale nějak se snažili domluvit. Jednou si posleksala: "teraz těka nězna," a on nato: "da, u nás nězny mnogo daže sjuda šalonami idot." Myslím, že měl pravidlo.

Libuše Sivulková, Krty

ZÁJEZD Čs. obce legionářské Teplice do Dukelského průsmyku a do Polska k 52. výročí bojů o osvobození naší tehdejší Československé republiky.

Zájezd směroval na Duklu, do Polska. Svědnicí a dukelský hřbitov. Máme druhu se Svazem protifašistických bojovníků v Bardějově, který nám pomáhá při takovýchto příležitostech zajišťovat noclehá v dališi.

V krátkosti vylíčím průběh zájezdu:

4. 10. 96 jsme jeli do Polska-Novosielky-Zavý a město Dukla.

5. 10. dukelský hřbitov na Slovensku-Svidník.

Novosielky - pietní akt velmi dobré připravený - zde je pochováno více než 160 příslušníků naší 2. parabrigády, padlých v roce 1944. Druhý pietní akt - Zavý - tady je pochováno 17 členů čsl. armády. Třetí pietní akt mezi Duklou, tady leží na hřbitově více než 225 našich vojáků.

Nošeno zájezdu se zúčastnili studenti z biskopského gymnázia z Bohuslavova. Tém se zájezd velmi líbil a přiznali, že je nízká neinformovanost o tom, kolik lidkých životů stálo osvobození naší vlasti.

Novosielkách jsme si všimli, že na stožáru byly vztýčeny jen dvě výběry, polská a slovenská a proto jsme po položení věnců zásehl za organizátory a slušně jsem jim sdělil, že to není správné, že tu umírali Češi a že by tu měla být věta i vlastní česká. Jejich vedoucí se mi omstuvil a řekl, že napřeskor budou vše v pořádku.

V městě Dukla jsem vystoupil s krátkým projevem v polské řeči. Poděkoval jsem všem organizátorem za údržbu hrobů našich padlých kamarádů, kteří položili život v boji za osvobození Polska i naší vlasti od fašistického Německa. Dále jsem představil studenty z biskopského gymnázia z Bohuslavova, kteří po dobu deseti let neměli možnost takovou školu navštěvovat, což přitom vyleškli s velkým zájmem.

Potom jsme byli pozváni do dukelského kostela, kde nás pravidce seznámili s historii kostela i jeho okolím.

V rozhovoru s polskými občany z okr. Krasnojsem se pak doveděl, že hodlájí postavit pomník všem padlým z dukelské oblasti. Pomník bude v městě Dukla a uvítají každý sebenensis přispěvek na jeho výstavbu. Pomník bude bronzový, 8 m vysoký a 2,20 m podstavec. Projektovat ho bude ryz projektant,

NAŠI JUBILANTI

Region Mohelnice

Ing. Jiří Kuchař, rodák ze Zdolbunova, Ing. Helena Macáková z Hlinska, bytem Dohňec, oslavila 1. 1. 1997 60 let. Dobrá Havelíček z Martinovky 1. 1. 1997 oslavil 55 let. Lydie Vávrová z Dlouhého Pole oslavila 17. 1. 75 let. Všechni tři bytem Mohelnice. Antonín Boháč z Libánovky, bytem Ušom, oslavil 2. 2. 84 let. Helena Macáková z Hlinska, bytem Dohňec, oslavila 16. 2. 65 let. Antonín Reblíček z Boučkov, bytem Ušom, oslavil 22. 2. 1997 83 let. Jméno mohelnického regionu přejí všem jubilantům mnoho zdraví, sil a elánu do dalších let.

Emilie Jarmarová

Region Žatec

Dne 4. prosince oslavila své významné 75. narozeniny naše členka Olga Kadárová, rodačka z Českého Hlinska na Volyni. Je členkou našeho přípravného výboru od jeho založení. My všichni ji přejeme mnoho zdraví, spokojenosnosti a ještě hodně moci sil do příštích let v dobrém a pevném zdraví.

Zároveň chci také popřít jménem svých a celého regionu panu Jindřichu Buchalskemu k jeho 75. narozeninám, které oslavil 30. listopadu. Mnoho zdraví do dalších let!

Kamila Ondrávová

Region Frýdlant

Manželé Ječných z Novosilek, bytem

Srbská 148, region Frýdlant, oslavili 16. října 1996 diamantovou svatbu! Přejeme jim mnoho zdraví a spokojenosť do dalších společných let.

Za region Frýdlant Ludmila Milíčková

Manžel Olga a Václav Kočinovi z Hrušovice, myslí Hlubočany okr. Výškov se letos doplnil 80 let. Vše nejlepší jím přeji děti, vnuči, pravnuci a sousedé z Hlubočan.

Region Karlovy Vary

Dne 1. 1. 1997 se dožívali vážený pan MUDr. Václav Storák z M. Zubovštíny bytem Podbořaneč svých 40 let života. Zdraví, štěstí, úspěchy v práci a dobrou pohodu za celý region i za sebe přeje Věra Pelcová

Vážení manžel Vladimír a Anna Pelcová z M. Zubovštíny bylyme v této sestavě na Sokolovské oslavě dne 7. 1. 1997 50 let společného života. Do další padesátiny jím přejeme hodně zdraví, dobré pohody a klidný život v země předků, v krásných Čechách. Za krajany, za region i za sebe blahořeje Věra Pelcová

Region Olomouc - část Šternberk

V našem regionu se v tomto roce dožili: 15. 6. Pani Věra Knobová, nar. v Uhřicích, bytem Šternberk-70 rok. 7. 5. Marie Lhotáková z Hradku, bytem Komárov-70 rok. 10. 9. Libuse Řázová, nar. v Cirkově, bytem Babice-70 let 2. 6. p. Josef Říha, nar. v Úlbárově, bytem Šternberk-60 roků a 24. 9. Jaroslava Niče, nar. v Hlinsku, bytem Paseka - 75 let.

Všem jím patří naše dodatečné přání zdraví, štěstí a spokojenosť Viktor Ráza

na Volyni se také vyjádřila vzpomínkou, jak veselé to bývaly zábavy, které trvaly i 3 dny, a když nezapočtenutelně byly chvíle, kdy hubba hrála jen pro děti, aby si také ony zatančily.

V diskusi krajanka Dědková doplnila informace o přípravě akce postavení památníku obětem výpálení Českého Malina na Volyni a zdůraznila, že tato akce je závislá i ve velké časti na dobrovolných darech.

Na tomto posvícení sítka na jmenovaný úel vynesla 4.200 Kč, z čehož 3.200 Kč je určeno na obnovu památníku a 1.000 Kč na organizační zabezpečení setkání.

Na závěr oficiální části programu byly dodatečně předány pamětní medaile ke 100. výročí narození maršala G. Zukova téměř krajánum, kteří si je nemohl možnost využednout na slavnostním shromáždění ČSBS.

Potom následovala přestávka, kde se ještě podávaly zbylé knihy volyňských autorů a byl podán oběd.

Pak již pokračovala volná zábava s hudebnou, zpěvem a pojednění i tancem.

Zdálo se, že zájem o tanec poněkud ochabl, nikoli však o přátelské posezení, zapovídání s i zazívání známých písniček.

Dle provedeného průzkumu o taková krajanská setkání bude stále zájem, neboť je to jedinečná příležitost vracet se do let, kdy jsme ještě nebyli státi. A je velmi přijemné vzpomínat zároveň s fundovaným rečníkem, který tyto události oživuje i v tom, že je občas proloží větu či slovem polským, ukrajinským, či ruským. Ta teď nám pak zní téměř jako mateřtina.

Pak takové potěšení krajana není pak zatečko žádnemu organizačnímu týmu zdolat problémy s vyhledáváním a zajištěním místa setkání, s rozesílaním pozvánk a soustředováním příslušáků, pečení koláčků a jiného sladkého, pečování a dolouhý fády dalších a nezbytných prací, které spotřebujívaly mnohé hodiny osobního času celé organizační skupiny.

Zdářilý průběh akce, spokojenosť návštěvníků a poděkování je jim milou odměnou.

Věra Suchopárová

Vzpomínky na babičku

Moje babička, tatínkova maminka, Anna Vlčková, se narodila v Čechách a na Volyni přijela s rodicemi jako malá holka. Její rodiče byli chudí tkalcové, kteří se i tkalcovský stav přivezli i na Volyn. Usidlili se v Moskovštíne, kde si zakoupili pídu a přivydělávali si také tkanicí. Dářilo se jí docela dobré. Když se však babiččin bratr očínil a čelil se odstěhovat do Bosny, museli jej rodiče vyplatit. Prodali proto své hospodářství a kupili si malý domek a pár městíc pole v Michajlové. A tak se z babičky stala chudá holka.

Se svým mužem se seznámila o sníčkách, když žála srpení záto. Na prasné cestě zastavila bryčka s pámem z velkostavu. S ním byl v bryčce i jeho komáradec félcar, který také pocházel ze slezické rodiny. Tomu babička zabilila, seznámil se s ní a pak se s ní oženil. Po svatbě se babička odstěhovala do Olyky, kde její muž, můj dědeček Nikur, pracoval jako félcar ve vojenské nemocnici. Narodil se jim tři chlapci, z nichž můj tatínek byl nejstarší.

Když však mému tatínkovi bylo 5 let, děda se nazkal tyfem a zemřel. Pro babičku to byla velká rána. Ve svých 26 letech ztratila muže a musela se ze státního bytu v Olýce odstěhovat do mužovu roditého. Měla všechno na toho, jak jeho ukrajinská rodina přijme její děti a jí jako Českou. Dopadlo to však celkem uspokojivě, i když se samozřejmě uřícté problém vyskytl.

Babička dostala po manželově slušnou penzi a také dám a kus pole. Aby však o penzi nepřišla, nikdy se již neprovadala. Ačkolik byla téměř negramotná, musela si se všemi svými

starostmi a výchovou dětí poradit zcela sama. I když byly děti nemocné, nikdy s nimi nešla k lékaři, ale léčila je doma. Jen když prostredu synka pokousal vzetký pes, musela jednat jinak. Na vzetkách se tehdy umíralo. Proto babička vynaložila veškerou svou odvahu a vzetkám psa, kterého Ukrajinci ubili vidlemi, sama odřízla hlavu, zabila ji do hadru, vzala synka a jela s ním do Kyjeva do nemocnice. Tam z mozu toho psa připravili sérum a chlapce vyčelili.

Po nejakej době si babička vzala své rodiče k sobě. Ti v Michajlovce prodali domí i tkalcovský stav a přikoupili dečer ještě kus lesa a pole, takže měla celkem asi 5 ha pozemků. Babička byla pracovitá a sestrána. Proto také mohla obilí prodávat, až na jaře, kdy se za ně vše platilo. Starala se o krávu a pole, takže měla vždy dobrou iřuďou. Chodila po okolí jako lečitelka - stavěla baňky, michala bylinky na léčivé čaje a delala různá masti. Po určitém čase zůstala osamocená, když pochovala oba rodiče a synové byli na studiích v Kyjevě.

Zila však spokojeně, až do té doby, kdy se pro ni stalo životné dilektéz nestěsti - vinou sousedů shořel její pekný dřevěný domí a veškeré příslušenství. Z toho neštěstí onemocněla a byla převezena do psychiatrické lečebny ve Lvově. Manželové přibúzni se rodavali, že se konečně i Češky zboruli a že jim pochnosti zůstanou. Babička se však uzdravila. Zůstala ale v nemocnici, kde pomáhala v kuchyni, spravovala prádlo a vykonávala jiné práce. Ve Lvově byla déle než rok. V té době byla již hranice mezi západní a východní Ukrajinou, nevěříme Polskem a SSSR, uzavřena, a tak zavoně, kteří zůstali na východní části Šternberka, nevěříme dle něj o tom, co se stalo s jejich mámou. Dověděla se však o ní moje tetu, mamincu zestráhu z Mirohoště, přivezla si moji babičku k sobě a starala se o ní, jako kdyby to byla vlastní máma a ne tohyně její sestry. Babička jí zase pomáhala na hospodářství a občas zajela trochu pomocí i bratrancům v Malině.

Nevim, jak dlouho se tak potulovala po příbuzných a známých. V té době však cena pozemků stoupala a babička se jich neminala vzdát. Její ukrajinský příbuzní ovšem také ne. Musela si proto svých práv na vlastní pole domáhat soudně. Avšak i když byla ještě dlouho, než si z nich mohla odvážet iřuďou. Když babičce přijel Maderovi orat pole, Ukrainské orad totéž pole z druhé strany pro sebe. Babička si lehla do brázdy před jeho koně, on ji objel a oral dál. A tak se to opakovalo, až museli zasudnit černici. Ti povrhozili Ukrajinci všechny, nebudě-li respektovat soudní rozhodnutí, a tepře pak byl klid.

Babička si později kupila malý církevní domek, převezla ho na svůj pozemek a žila v něm sám. Dokud mohla, starala se o pole a o celé hospodářství. Pak však dálava pozemky do pochtu a nedržela žádnou zírávku. Pěstovala jen pro sebe brambory a nějakou zeleninu a venovala se lečitelství.

Já jsem babičku poznala teprve v této době, až když jsem se sestrou přijela v roce 1942 na západní Volyn. Nemohla jsem se dočkat, až ji uvidím. Strýc nás tam z Mirohoště prvně zavolal, avšak později jsme chodili do Lukarovky-Perešilovky za babičkovou pšeký.

Na podzim jsem byla pomocí babičce vykopat brambory a já jsem u ní zůstala. Ráno jsem si něco uvařila, pak babička oděsla po všichni na léčitelský povinnostní a měla několik klubek vlny na pletení. Nejdříve jsem pletla jen pro naši potřebu. Roznesla se však, že hezky plétu, a tak jsem později pletla svetry, punčochy a jiné věci i pro mnohé rodiny.

Sestra, která učila v Mirohoště, přišla na jaře k babičce se zprávou, že z Ivanovič přijedou naši rodiče. Proto jsme doměk vybílily, vše umyly a čekaly na ně. Příši pesky s kravou na provaze. Po cestě jí popásali, podojili a měli trochu mléka. To byla s několika suchary veškerá jejich strava po celých

7-8 dní cesty. Asi za měsíc si taťka přejíl koně a dojel pro moji dvacetiletou sestru, pětiny a pár svršků. Tak byla konečně po dlouhé době naše rodina zase pochodemadě.

Nina Volfsová

NAŠE ŘADY OPUSTILI...

Region Chomutov

Dne 6. 11. 1996 zemřela v Kadani ve věku 83 let paní Stanislava Damašková roz. Vokráčková, původem z české obce Teremno na Volyni. Zemřela v tichosti, obklpena láskou a porozuměním rodin svých synů Josefa a Jiřího, vnuček Ivany, Jany a Annymuků Pavla a Kamila - českého olympionika v desetiboji na olympiádě v Atlantě 1996.

Hlubokou soustrast všem pozůstalým vyjadruje Alexandr Hloušek

Pani Stanislava Damašková vyrůstala v rodině deseti sourozenec, byla vychována ke skromnosti a učet k lidem, což ji doprovázelo celý život, naplnění dobrým i zlým, ve druhé světové válce byla tří roky odložena o manžela a dva její bratři padli. Po skonění války se téšila v dobrém rodinném zázemí že sledání s manželem. Čest památky této vzácné ženy!

Sveromoravský region

V 8. čísle Zpravodaje v této rubrice bylo uvedeno chybějné jméno zemřelého krajanana. Pan Václav Krajen z Ostravy-Poruby, pocházející z Děmbrovky mělo být správně pan Václav L'egricht. (Do redakce jsme dostali chybňou údajů - omlouvám se vše!)

Dne 27. 12. 1995 zemřel v Ostrově n. Ohří ve věku 85 let pan Antonín Skramský. Narodil se v Trnkovce u Kupice. Věnuje mu, prosím, s nášm tichou vzpominku.

Manželka Marie a dcera Miluše Housková s rodinou

Region K. Vary

Opozdrěně jsme se dověděli, že 1. 3. 96 zemřela naše krajanka a členka, vážená paní Izabela Svobodová z Toreina, bytem v Jakubově. Touto cestou projevujeme synové p. Václava Svobodovi a rodině upřímnou soustrast.

Jmérem regionu Věra Pelcová

Dne 2. 2. 96 ve věku nedožitých 91 let zemřela paní Marie Pišlová roz. Volfsová z M. Zubovštíny, bytem v Lokti. Vzpomeňte, kdo jste ji znali.

Zarmoucená rodina Pišlová

Upřímnou soustrast jménem krajanku i svým projevuje Věra Pelcová

Okr. Šumperk

Oznámuji, že po krátké nemoci zemřel našs člen a člen pan Václav Šťastný v nedožitých 73 letech. Rodák z Ilrušvice,

bytem Libivá, okres. Šumperk. Odbojár a výsadkář na Slovensku při Slovenském povstání. Upřímnou soustrast pozůstalým Emilie Jarmarová

Stehliková Nina - 100 Kč Stehlík Rostislav - 150 Kč Porubová Miroslava - 50 Kč Samcová Marie - 100 Kč (Celkem 1.550 Kč)

V čísle 7 se nám vlnoudila nepřijemná chyba. Uvedeno bylo Antonín Novotný. Stánkovice a mělo být správně Antonín Nejedlý, Stánkovice - 200 Kč. Všem dárčům ze srdce děkujeme!

Region Litoměřice

Dne 25. ledna uplyne 10 let, co nás navždy opustila naše maminka Jaroslava Šimoničková, roz. Králová z Volkova. Kdo jste ji znali, vzpomeňte s námi. Na její veselej, milou a laskavou povahu nikdy nezapomenou dcery Věra Brázdová a Anastázia Opavová

Region Mariánské Lázně

Oznámuji krajana, že v měsíci listopadu zemřel náš člen pan Jan Hybler(Hibler?) z Ulbárova, bytem Mar. Lázně, ve věku 90 let. Pozůstalým vydajujeme upřímnou soustrast.

Za region Emilie Pećová a Ludmila Kovunová

Region Medlov

Oznámuji, že 12. října 1996 zemřel náš krajana Evžen Dembický z Rokle (Rohle?) okr. Šumperk, zdečk na Českých horách na Volyni. Zemřel neocékávaně ve věku 66 let.

Pozůstalým vydajujeme upřímnou soustrast.

Za region Alexandr Sedláček

DARY došlé na konto

SDRUŽENÍ: listopad - prosinec

Marie Šebková-Glazová, Lbovín - 200 Kč. Emilie Pelcová, Klášterec n. Ohří - 100 Kč. Stanislava Vendolská, Rudolfov - 100 Kč. P. Houšek, Otočněves - 100 Kč. Vladimír Tichý, Žatec - 100 Kč. Marie Binová, Podbořany - 200 Kč. Jaroslav a Vlasta Lešákoví, Mníšek pod Brdy - 200 Kč. Vladimír Knop, Poděbrady - 550 Kč. Emilie Draždáková - 150 Kč. Anna Klimundová, Opava - 50 Kč. P. Polýščuková, Horní Jelení - 100 Kč. Lárisa Czakloszová, Rudolfov - 150 Kč. Václav Kytl, Mašťov - 250 Kč. Vladimír a Libuše Štolová, Nový Malín - 200 Kč. Alena Kubelová, Vlkovice - 100 Kč. Jaroslav Stanislavský, Polepy u Litoměřic - 500 Kč. Helena Bobláčová, Litovel - 50 Kč.

Region Karlovy Vary: Rais Randolph - 50 Kč. Jiří Bořeč - 50 Kč. Slávka Romanová - 100 Kč. Fedor Pišl - 150 Kč.

Severomoravský region: Dvořák Jan - 100 Kč. Dvořák Jiří - 50 Kč. Holčáková Anastázie - 150 Kč. Jerábek Vladimír - 150 Kč. Juříčková Vlasta - 150 Kč. Loukota Václav - 200 Kč. Matějčková Marie - 100 Kč. Esterkésová Helena - 50 Kč. Křesina Josef - 50 Kč. Rudolfová

Stehliková Nina - 100 Kč Stehlík Rostislav - 150 Kč. Porubová Miroslava - 50 Kč. Samcová Marie - 100 Kč (Celkem 1.550 Kč)

V čísle 7 se nám vlnoudila nepřijemná chyba. Uvedeno bylo Antonín Novotný. Stánkovice a mělo být správně Antonín Nejedlý, Stánkovice - 200 Kč. Všem dárčům ze srdce děkujeme!

DARY na Malínský pomník

Region Praha: Lydie Horálková - 100 Kč. MUDr. Králičková - 100 Kč. Antonie Kramná - 100 Kč. Emilie Tonšková - 100 Kč. Věra Polívková, Chomutov - 100 Kč. JUDr. Masný - 150 Kč. p. Maroušová - 200 Kč. Anna Janovská - 70 Kč. p. Šík - 200 Kč. K. a p. Teplá - 100 Kč. (Bude zasláno na konto do Žatce.)

DARY

V listopadovém Zpravodaji byl opomenut velkorysý dar na malínský pomník v částce 5.000 Kč od pí. Heleny Tabinské, roz. v Bobříjsku, Bělorusko. nyní bytem v penzionu v Chomutově. Moc se omlouvám ! (redakce)

Peněžní dary do regionu

Karlovy Vary:

Helena Pospišilová - 100 Kč. Ludmila Fenclová - 100 Kč. Zina Jindrová - 50 Kč. Bohuslav Hnojílek - 100 Kč. Anna Englücká - 200 Kč. Ferdinand Vrbata - 50 Kč. Marie Filipová - 250 Kč. Vladimír Erps - 200 Kč. Ing. Miroslav Holeček - 50 Kč. Antonín Klíma - 50 Kč.

Všem dárčům děkuje Věra Pelcová

Všem čtenářům Zpravodaje
přejeme šťastné a klidné Vánoce
a zdraví, štěstí a dobrou pohodu
v nadcházejícím roce 1997

Toto rozšířené číslo
dáváme
našim čtenářům
jako dárek
pod stromeček!
redakce

Důležité upozornění! Jelikož se množí dotazy dárčů na název a číslo konta Sdružení, rozhodli jsme se, že tento údaj budeme uvádět v každém čísle Zpravodaje. Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha. Číslo konta: 705443018/080800 Dary můžete poslat i na adresu hospodářky Sdružení: Marie Nečasová, Švédská 509, 181 00 Praha 8. Prosíme čtenáře, aby nás neponutili o zveřejnění daru - dar můžeme uveřejnit teprve po obdržení účetního dokladu!!

Krajane! Neposílejte v žádném případě penžní dary na adresu redaktory! Díky za pochopení.

Záložností týkající se evidence členů - změny adres, přihlášky nových členů - ukončení členství a veškeré dotazy toho se týkající zasílejte vyhradně matrikáři na adresu: Ing. Jiří Hofman, 140 00 Praha 4, Lounských 8, tel.: 42 65 44

Tiskárna Zpravodaj - Vydaří Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřebu svých členů. Za obsahovou náplň článků odpovídají jejich autoři. Vychází jako občanský Sdružení. Výtěžek nejsou honorovány, nevzádávané rukopisy se nevracejí. Práspisy zasíláte do 3. každého měsíce na adresu: Věra občanská, Štětinská 1910/6, 100 00 Praha 10. Podávání novinových zásilek povoleno Česká pošta, s.p., odštěpným závodem Praha č.j. nov. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995.

Toto číslo vyšlo 18. prosince 1996.